

[Boligministeren.]

tydning for boligpolitikken er for tiden under overvejelse. Jeg vil mene, at dette forslag bør inddrages i disse overvejelser, således at vi kan få mulighed for at vurdere det i den rette sammenhæng. Regeringen tillægger en sådan samlet vurdering den største betydning og vil bidrage til, at den kan finde sted på det bedst mulige grundlag i denne folketingsssamling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kaj Andersen): Må jeg takke for tilsagnet fra ministeren om, at regeringen ikke vil betragte de 13.000 lejligheder som et helligt tal.

Ministeren sagde, at vi kunne have fremsat det forslag, da vi havde en socialdemokratisk regering. Jeg synes, ministeren glemmer, at netop i den periode — i perioden fra, var det 1965 eller 1966 og frem til 1967-68 — som ministeren nævnte, foretog vi en forhøjelse af det sociale byggeris kvota. Der skete en forhøjelse fra 10.000 lejligheder til 12.000 lejligheder pr. år, og den fik vi gennemført. Det er da ganske klart, at hvis en nedgang i boligbyggeriet havde tegnet sig, så ville vi have været parat til at øge dette tal.

Det økonomiske råds vurdering. Ja, vi har jo, som ministeren selv siger, set mange vurderinger, i årenes løb. En af ministerens forgængere, afdøde Aksel Møller, der var boligminister, mente dengang, at 15.000 lejligheder pr. år ville løse boligproblemerne. Det varede ikke længe, inden det viste sig, det var nogle helt andre tal, vi havde brug for. Jeg kender adskillige eksperter, der har et helt andet syn på, hvad der bliver boligbehovet om nogle år, end det økonomiske råds vurdering giver udtryk for, men det er ganske vist også boligfolk, der ser det ud fra dette synspunkt, og ikke økonomer, der alene ser det ud fra økonomiske vurderinger.

Nu har vi fået et rosenrødt billede af boligsituationen, som den nu er; det lader sig vist kun gøre med den lidt lette pensel. Jeg skal prøve på at fremstille billedet på en lidt anden måde. Det er rigtigt, at vi i nogle år var optimistiske med hensyn til, hvor stort det årlige boligbyggeri skulle være. Der var, som jeg lige har nævnt, nogle, der troede, at 15.000 eller 15.000-20.000 boliger pr. år kunne klare det, og

der lå produktionen vel også i begyndelsen af 1950'erne. Der var også en udbredt opfattelse af, at vi slet ikke havde kapacitet eller arbejdskraft til mere og heller ikke råd til mere, men de synspunkter er jo blevet gjort til skamme i årene fra slutningen af 1950'erne og frem i 1960'erne. Der er gennem det rationelt udformede byggeri sket en forøgelse af byggekapa- citeten, og det årlige nybyggeri er vokset støt fra disse 20.000 over 30.000 og 40.000 frem til de nuværende ca. 45.000 boliger om året, og landets økonomi er jo ikke blevet rystet af den grund.

Efter denne udvikling over nogle år — en gunstig udvikling, som det har været bolig-mæssigt — må vi vist sige, at enhver, der i dag beskæftiger sig med boligproblemerne, nu må se med den allerstørste bekymring på situationen. Med den økonomiske udvikling, der har fundet sted under den nuværende regering, og med de midler, regeringen tilsyneladende vil bringe i anvendelse, ser det ud til, at bolig-mangelens afskaffelse skal skydes et stykke ud i fremtiden. Vi har ellers en lovgivning, der åbner mulighed for det langtidsplanlagte, rationaliserede byggeri i betydeligt omfang; vi har tilstrækkelig kapacitet til at bygge. Boligfond og bygherrer har jo igennem de seneste år ofret både megen tid og mange penge på store projekter til nyt byggeri. Hvad sker der ved, at regeringen indfører fastprissystem? Den dag planerne skal realiseres, kan man ikke komme i gang, fordi der ikke er penge, eller man præsenteres for kurstab og høj rente med deraf følgende lejeforhøjelse, så både rationaliseringsgevinsten og en eventuel fastprisgevinst er ædt op og mere til. Det har ikke mindst været tilfældet i det sidste halve år, og det er derfor egentlig ikke så underligt, at efteråret betegnes som boligbyggeriets sorte efterår.

I begyndelsen af maj måned skete den store diskonto-forhøjelse, og hvad er der sket siden for boligbyggeriet? Jeg kan som eksempel tage en etagebolig på 102 m², bygget i provinsen med en anskaffelsessum på 1.050 kr. pr. m² netto. Heraf skal real-kreditten klare en belåning på 957 kr. Ved hjemtagelse af lån den 9. maj 1969 for et byggeri af den størrelsesorden, der var færdigt på den tid, ville ydelsen til lån plus driftsudgift være 118 kr. 70 øre pr. m². Det